

רִישׁ לְקִישׁ אָמַר: חֲצִי שִׁיעוּר מוֹתֵר מִן הַתּוֹרָה, הַיּוֹת וְאִיסוּר "אֲכִילָה" אָמַר רַחֲמֵנָא, וּבִפְחוּת מִכְשִׁיעוּר לִיכָא "אֲכִילָה".

אִיתִיבִיה רַבִּי יוֹחֲנָן לְרִישׁ לְקִישׁ מֵהָא שְׁשֻׁנֵי בְּבֵרֵיתָא:

אֲכִילַת חֶלֶב בַּהֲמָה אִסוּרָה מִן הַתּוֹרָה. שְׁהָרִי אָמַרָה תּוֹרָה [וּיקְרָא ג]: "כֹּל חֶלֶב לֹא תֹאכְלוּ". הָרִי לֹאוּ.

וּכְיוּן שְׁאֵמַר הַכְּתוּב "כֹּל חֶלֶב", מִשְׁמַעוֹתוֹ כֹּל שֶׁהוּא, וּכְאֵן רִיבָה הַכְּתוּב שְׁאִסְרָה תּוֹרָה לֹאֲכֹל אֲפִילוֹ חֲצִי שִׁיעוּר חֶלֶב.

וּמִמְשִׁיךְ הַכְּתוּב וְאוֹמַר: "כִּי כֹל אוֹכֵל חֶלֶב — וּנְכַרְתֶּה!" הָרִי עוֹנֵשׁ.

וּכְיוּן שְׁאֵמַר הַכְּתוּב בִּיחַס לְעוֹנֵשׁ "כִּי כֹל אוֹכֵל חֶלֶב", לְמַדְנּוּ מִכְּאֵן שֶׁהִשְׁיַעוּר לְהַתְּחִיב כֶּרֶת עַל אֲכִילַת חֶלֶב הוּא בְּכֹזִית, שֶׁהוּא שִׁיעוּר "אֲכִילָה".

שְׁהָרִי בִיחַס לְעוֹנֵשׁ לֹא נֹאמַר "כֹּל חֶלֶב", אֲלֵא "כֹּל אוֹכֵל חֶלֶב", וְנִמְצָא שֶׁהִמִּילָה "כֹּל" מִתִּיחַסַּת ל"אוֹכֵל" הַסְּמוּךְ לָהּ, וְלֹא לְחֶלֶב.

אִיסוּר אֲכִילַת חֶלֶב נוֹהֵג רַק בַּבְּהֵמָה וְאִינוּ נוֹהֵג בְּחֶלֶב חַיָּה

וְאוֹמַרְת הַבְּרֵייתָא:

אִילוֹ לֹא הִיָּה הַכְּתוּב אוֹמַר "כֹּל חֶלֶב" בִּיחַס לְשִׁיעוּר הָאִיסוּר, הִיָּה מְקוּם לְאוֹמַר:

אֵין לִי אֵלֶּא כֹּל דְּבַר שִׁשְׁנּוּ בְּעוֹנֵשׁ [וּכְגוֹן שִׁישׁ לוֹ שִׁיעוּר כֹּזִית] — יִשְׁנּוּ בְּאַזְהָרָה.

אֲבַל הָאוֹכֵל חֶלֶב כּוֹי [שֶׁהוּא סִפְק חַיָּה וְחֶלְבוֹ מוֹתֵר וְסִפְק בַּהֲמָה וְחֶלְבוֹ אִסוּר, וְלִכֵּן אֵין בּוֹ חַיּוּב כֶּרֶת].

וְכֵן הָאוֹכֵל חֲצִי שִׁיעוּר חֶלֶב.

הוּאִיל וְאִינוּ בְּעוֹנֵשׁ כֶּרֶת — יִכּוּל אִינוּ בְּאַזְהָרָה עַל אֲכִילָתוֹ.

תְּלַמּוּד לְאוֹמַר [וּיקְרָא ז] "כֹּל חֶלֶב לֹא תֹאכְלוּ".

וְלִמְדֵנוּ מֵהִרְיבּוּי "כֹּל", לְרִבּוֹת אֲפִילוֹ אֲכִילַת כֹּל שֶׁהוּא חֶלֶב לְאִיסוּר. וְכֵן לְרִבּוֹת כּוֹי.

וּמוֹכַח מִכְּאֵן שֶׁחֲצִי שִׁיעוּר אִסוּר מִן הַתּוֹרָה, וְקִשְׁיָא לְרִישׁ לְקִישׁ.

וּמִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לְעוֹלָם חֲצִי שִׁיעוּר אִסוּר רַק מִדְּרַבְּנֵן.

וְקָרָא "כֹּל" הַמוֹבָא בְּבֵרֵיתָא, שֶׁלִּמְדֵנוּ מִמֶּנּוּ אִיסוּר אֲכִילַת כֹּל שֶׁהוּא — אֲסַמְכְּתָא בְּעֵלְמָא הוּא.

וּמוֹכִיחָה הַגְּמָרָא: הַכִּי נִמְוִי מִסְּתַבְּרָא שְׁכוֹנַת הַגְּמָרָא לְאֲסַמְכְּתָא בְּעֵלְמָא וְלֹא לְלִימּוּד מִמֶּשׁ.

דְּאִי פִלְקָא דְּעֵתְךָ שֶׁהִרְיבּוּי "כֹּל", הַמְרַבָּה חֲצִי שִׁיעוּר וְכֵן חֶלֶב כּוֹי, אִיסוּר דְּאוֹרֵיתָא הוּא.

הָרִי כּוֹי סְפִיקָא [אִם חַיָּה אוֹ בַּהֲמָה] הוּא.

וְכִי אַתָּא קָרָא לְאַתּוּי סְפִיקָא? וְהָרִי הַסְּפִק אִם הַכּוֹי הוּא חַיָּה אוֹ בַּהֲמָה הוּא רַק לְנוּ, וְלֹא כִּלְפֵי הַקַּב"ה!

וְאִם כֵּן, לֹא יִתְכַן שֶׁהִרְיבּוּי "כֹּל" בֹּא כַּדִּי לְאִסוּר אֲכִילַת חֶלֶב שֶׁל כּוֹי כִּיּוֹן שֶׁהוּא פְּטוּר מִכְּרַת מַחֲמַת הַסְּפִק!?

אֲלֵא, מוֹכַח מִכְּאֵן, שֶׁהִלִּימּוּד מ"כֹּל חֶלֶב" הוּא רַק אֲסַמְכְּתָא בְּעֵלְמָא, וְנִיחָא לְרִישׁ